



kadınların sesi

KASIM 1976
YIL : 2 SAYI : 16

ilerici kadınlar derneği yayın organıdır

ÜCRETLERİMİZ DEĞİL KİRALAR DONDURULSUN

- KENT MERKEZLERİNDE SANAYİ BÖLGELERİNDE HERGÜN YÜZLERCE BİNA YAPILIRKEN EMEKÇİLER BU EVLERDE OTURAMAZ.
- GÜNÜMÜZDE GECEKONU YAPIMI VE KİRALANMASI DA PARABALARININ ELİNDE BİR TİCARET VE SÖMÜRÜ ARACI HALİNE GELMİŞTİR.

İnsanların en temel ihtiyaçları nedir?» diye sorsalar hemen şu karşılığı veririz: «BESLENMEK - GİYİNMEK - BARINMAK.» «Peki siz bu ihtiyaçlarınızı gerektiği gibi karşılayabiliyor musunuz?» deseler ne cevap veririz acaba. Aslında bir cevap veremeyiz. Bile gerek yok. Zira onları ellerinden tutup yaşadığımız konutlara götürsek sabah akşam soframıza otururduk, elektrikli olmayan, daşayan, suyu akmayan, rüzgarın bir yanından girip öbür yanından çıktığı tek gözlü evlerimizdeki yalın ayak sırı çıplak, yolların ortasından akan yağmurlarda oynayan çocuklarımızı göstererek gerekli cevabı vermiş oluruz herhalde.

Evet, gerektiği gibi beslenemiyoruz. Sırtımızdaki giysileri parçalanıncaya kadar giymek zorunda kalıyoruz. Üstelik başımızı güvenle sokabileceğimiz bir ev bulmamız da gün geçtikçe zorlaşıyor.

Bu gün nüfusu 5 milyonu aşan İstanbul'da 2 milyon kişi gecekonduda, 80 bin kişi çadır, meşarada

sur dibi gibi insanlık dışı konutlarda barınmaktadır. Büyük kentlerde geniş insan yığınlarının ihtiyaçlarına göre planlama yapılmadığından hergün, yol, ışık, köprü, lüks konutlar yapmak amacıyla yüzlerce ev yıkılmakta ve burarlarda yaşayan insanlara yeni barınaklar gösterilmediğinden sokaklara terk edilmektedir.

Asgari ücretin brüt 1800 lirası olduğu ülkemizde içinde suyu, elektrikli bulunan oturulabilir durumda olan bir evin kirası en az 800-1000 liradır. Ya eldiğimiz ücretin yarısından çoğunu kiraya verip ayın diğer yarısını borçlanarak geçirmeye, ya da en kötü koşullar altında bir gecekonduda şehrin dışında yaşamaya razı olacaksınız.

Gecekondularda ve yoksul halkın yaşadığı konutlarda 1-2 göz ocağıda 7-8 kişilik aileler sıkışık yaşamak zorundadır. Bu daracık evlerde yaşamın sıkıntısını en fazla kadınlarımız duymaktadırlar. Su, suyu, elektrikli olmayan evi temizlemek, mutfak dışarısı olan evde yemek pişirmek, bütün gününü

banyosuz ve tuvaletsiz rutubetli bir evde geçirmek zorundadırlar. Durum çalışan kadınlar için daha zordur. Yorgun argın işten geldikten sonra çamaşır yıkama, suyu taşımak, çocuklara bakmak, yemek yapmak, çamaşır yıkamak hep emekçi kadının hayatını zehir eden on dinden fazla öğrenme fırsatı tanımayan işlerdir. Gecekonduda yaşayan emekçiler yalnızca ağır yaşam koşulları değil aynı zamanda aldığı ücretle orantılı çok yüksek olan kiralar da beklemektedir.

Gecekondularda oturan kiracı sayısının artmasıyla birlikte dar gelirli yoksul halk için gecekondularda artık ucuz barınaklar olmaktan çıkmış, bir kaç parababasının elinde ticaret ve sömürü aracı haline dönüştürülmüştür.

Kiracı evlere olan ihtiyacın gün geçtikçe artması, idareler konusunda en küçük bir devlet kontrolünün olmayışı ev sahiplerini bu konuda son derece insafsız olmaya itmiştir. Bugün ülkemizde bir aile elline geçen her yüz liranın 40-60 lirasını kira olarak vermektedir.

Bu sorunu çözmek için emekçilere düşmektedir. Bütün sorunlarımızı ise ancak birlikte ve örgütlü bir mücadele ile çözebiliriz.



İKD olarak konut sorununa çözüm getirmek üzere önerilerimiz şunlardır:

- Kiraların dondurulması için,
- Ev kiralalarının gelirimizin yüzde 10'unu aşmıyacak şekilde düzenlenmesi için,
- Çeşitli mahalle ve semtlerde emekçi komiteleri kurarak konutların elektrik, yol, su, kanalizasyona kavuşturulup yaşanır hale getirilmesi için,
- Geniş halk yığınlarının ihtiyacına yönelik olmayan lüks konut yapımının engellenmesi için,
- Şehir içindeki arsaların kamu eline geçmesi için mücadele etmeliyiz.

KREŞ KAMPANYAMIZ GÜÇLENİYOR

HER İŞYERİNDE,
HER MAHALLEDE
«KREŞ KAMPANYASI»
YOL ALIYOR
ÇALIŞMA HAYATI İLE
ANALIĞIN BAĞDAŞTIRILMASI
PANELİ ANKARA'DA
YAPILDI

İlerici Kadınlar Derneği Ankara Şubesi 23 Ekim 1976 Cumartesi günü Makina Mühendisleri Odasında İKD KREŞ Kampanyasının bir parçası olarak «Çalışma Hayatı İle Anahın Bağdaştırılması» konulu bir panel düzenlemiştir.

Çok sayıda Ankaralının ilgiyle izlediği panelde Ankara Belediyesi sözcüsü, TÜSDER Genel Başkanı H. Fehmi Mavi, Sosyal Hizmetler

Akademisinden Yılmaz Kahraman, Avukat Kemal Yücel, Hacettepe Üniversitesi Öğ. Görevlisi Aysel Tural, DİSK, Maden-İs adına Gönül Taylan ve İKD adına Filiz Karadam ver almıştır.

Konuşmacılar, çalışma hayatı ile analığın bağdaştırılması sorununun çalışan kadınlar, çocuklarımız ve toplumumuzun ilerlemesi için büyük önem taşıdığını vurgulamışlardır.

Derneğimizin başlattığı kreş kampanyasının sendikalar, demokratik meslek ve yığın örgütleri, hukuk ve sağlık örgütlerince desteklenerek yaygınlaştırılması gerektiği ve destekleneceği bildirilmiştir.

FAŞIZAN BASKILAR BİZİ YILDIRAMAZ

İKD Kartal şubesinde 10 üyemiz 28 ekim günü saat 18 sıralarında Üsküdar İskelesinde vapurdan çıkan halka «Kadınların Sesi» gazetesini satarken polisler tarafından, demokratik haklarının kullanılmasını engellenmiş ve üyelerimiz Doğançılar karakoluna götürülmüşlerdir.

Kartal Şube Başkanı da dahil karakola götürülen ilerici kadınlar emniyet amirine «Bizler yasal haklarımızı kullanıyorduk, gazetemizi satmak bizim demokratik hakkımızdır. Polisin görevi ise can güvenliğimizi sağlamaktır» demişler, ancak emniyet amiri ve karakol polisleri; «komandolar, sizi tek tek denize atacaktı» diye cevap verip üyelerimizi üç saat karakol nezarethanesinde bekletmişlerdir. Bu süre içinde polisçe gözaltına alınan üyelerin dernek avukatlarını

aramalarına izin verilmemiştir.

Dışardaki üyeler arkadaşlarımızın dönmeleri üzerine avukata haber vermiş, karakoldaki arkadaşlarımız avukat geldikten sonra bırakılmışlardır. Emniyet amiri bırakılan üyeleri çağırıp şunları söylemiştir: «Siz bir daha Üsküdar iskelesi'nde gazete satarsanız tutumumuz bu seferki gibi olmayacaktır. Çünkü sağcılar sizin gazetenizin satılmasına izin vermiyor. Bundan sonra gazete satışından değil, olay çıkartmaktan size tekrar engel oluruz. Kadın kısmı evinde oturur» demiştir.

Bizler ilerici kadınlar olarak yasal haklarımızı, demokratik haklarımızı sonuna kadar kullanarak her türlü faşizan baskıya karşı Barış - Eşitlik - İlerleme mücadelesini korkmadan yılmadan sürdüreceğiz.

BİR ÇOK ÜLKEDE KONUT KİRALARI KİRACININ GELİRİNE GÖRE DÜŞÜRÜLÜRKEN ÜLKEMİZDE TAM TERSİ UYGULANIYOR

Çeşitli Ülkelerde Kiraların Ev Halkının Gelirine göre Oranı (yüzde olarak)	
Bulgaristan	5,5
Fransa	15
Batı Almanya	22,7
Sovyetler Birliği	4
Türkiye	40-60

BAŞYAZI

KURTULUŞ SAVAŞI VE KADINLARIMIZ

Bundan 56 yıl önce yurdumuz yeni sömürgeler arayan emperyalist ülkeler tarafından işgal edilmişti. Bu işgal, padişah ve bir avuç parababası tarafından da sevinçle karşılanmıştı. Ne var ki emekçi halkımız ülkenin emperyalistlerce pay edilmesine tahammül edemedi ve kadın-erkek-çocuk bu uğurda mücadeleye başladı. Anadolu'da başlatılan

EV KADINLIĞI MESLEK DEĞİLDİR

BU SAYIMIZDA ÜLKE NÜFUSUNUN YARISINI OLUŞTURAN VE ÇEŞİTLİ NEDENLERLE TOPLUMSAL ÜRETİME KATILMAYAN EV KADINLARININ SORUNLARINA DEĞİNMEYE ÇALIŞACAĞIZ. BU KONUDA ÇALIŞMALARIMIZA YARDIMCI OLABİLECEK, SESLERİNİ DUYURMAK İSTEYEN, PROBLEMLERİNİ DİLE GETİRMEK İSTEYEN EMEKÇİ KADINLARIN MEKTUPLARINI BEKLİYORUZ.

işte bir emekçi eşi

Vakit akşamdı. Gazoz fabrikasında çalışan bir işçi ailesinin kapısını çaldık. Kuşku ve merakla bakan kocaman iki kara göz karşılada bizi.

— Annen evdemi?

— Hece!.. Annee...

İki odalı, temiz ama rutubet kokan havasız bu evin anası ellerinden sabunlar damlayarak geldi. Yaşı otuziki ama belı şmididen bükülmüş. Onbeş senelik evliliğinde 7 çocuk doğurmuş ikisi ölmüş. Çok az okuma yazma biliyor. Ama çocuklarının hepsini okutmak istediğini söylüyor.

— Biz kör geldik, kör gidiyok bari çocuklarımızın gözü açılsın. Evlenmeden önce tarlada sonra ise fabrikada çalıştım. Ama çocuklarım çoğalıp onlara bakan kaynanam da ölünce ben eye hapsoldüm. Hem para durumumuz sarsıldı. Hem de mapushanedeyim sanki.



Sabahın köründen gece yarısına kadar yapabildiği iş sadece, ortalığı silip süpürmek, çocuklara bakmak, söküük dikmek, yemek yapıp, çamaşır yıkamak.

Bakın ne diyor 5 çocuk anası ev kadını:

— Anlayacağınız hiç para kazanmadan akşama kadar üstümden lo taşı geçmiş gibi oluyorum. Çocuklara bakacak birini bulsam hiç durmam ne iş olsa gider çalışırım. Ama kimse yokki. Burda bıraksam perişan olur, acından ölür masumlar.

«Sıkıntılarını çalışırken mi çoktu, şimdi mi çok» diye sorduk.

— O zaman da geçim sıkıntımız vardı ama şimdiki gibi değil. Şimdi bir de akşama kadar evde bunaliyom. Herifle de ceşmemiz çoğaldı. Ne dese haklı tabii. Bunca boğaza bakıyor. Onun da sabrı taşıyor. Çocuklar neyse, ya, biz ele bakım olduk. Kocam da olsa ele bakım olmak zor iş vesselam.

işte bir patron karısı

Vakit gene akşam, bu defa bir başka ev kadınının kapısını çaldık. 15-16 yaşında çok zayıf giysileri üzerinden dökülen, saçları arkadan sımsıkı bağlanmış bir kız açtı kapıyı. Annesini sorduk. Hanımını çağırdı. Evde hizmetçiymiş. Kesif bir parfüm kokusuyla 40 yaşlarında bir kadın bizi içeri buyur etti. Ama epey sorgu sualden sonra tabi. Aynı soruları ona da yönelttik.

— Valla şekerim hiç bir şeye vakit yetmiyor. Ev kadını olmak çok zor. Evde hizmetçi var ama etrafında dolaşmaktan yoruluyorum. Bu hizmetçiler de hiç laf anlamıyorlar. Geçen sene yaptırdığım eflatun takımların rengini attırdı. Sonra hırsız oluyorlar şekerim. Evde bir sürü kıymetli eşya var.



Benim kocam sanayici olduğundan geceleri davetlere falan gidiyoruz. Eve tabi geç geliyoruz. Uykusuzluk insanın cildini çok bozuyor, bu yüzden sabahları 11'de falan kalkıyorum. Öğleden sonraları konken, poker falan oynarız. Bazen arkadaşlarla bir iki insan yüzü görmek için bulvar'da kafeteryalara falan gideriz. Bunlar tabi hep yoruyor. Sonra her sene bir Avrupa turu yaparız kocamla. Oğlum da zaten Amerika'da tahsil yapıyor. Şekerim oralara gitmekten bıktım valla. Bu sene Japonya'ya.....

Evet o konuşmasına böylece devam ederken biz kalktık ve kendi dünyamıza döndük.

İşte ülkemizde böyle problemleri olan ev kadınları da var. Ama bizim konumuz şimdilik bunlar değil.

EV ÇEMBERİNİ KIRIP ÜRETİME KATILALIM

Biz kadınlar ülke nüfusunun hemen hemen yarısını oluştururuz. Bu nüfusun çalışma çağında olanlarının 3.5 milyonu ev kadınlarıdır. Bunlar aile içi hizmetleri yürütür, toplumsal üretime katılmazlar. Ama ev kadınları sabahtan akşama dek evde otururlar mı? Elbette hayır. Evin bitmek tükenmek bilmeyen tüm işlerini yüklenmişlerdir. Temizlik, çamaşır, yemek, dikiş ve çocuklardan nefes alacak vakit bulamazlar gün boyu. Ve sürüp giden bu işler evinin dört duvarı arasında kalan kadını bunaltır. Buna rağmen kadının bu uğraşlarına değer verilmez, her zaman hor görülürler. Kocalarının eline baktıklarından, ekonomik bağımsızlıkları olmadığından, güç durumdadırlar. Bunlar sağlık hizmetlerinden, sendika sigorta gibi sosyal haklardan hiçbir şekilde yararlanamazlar. Bir de geçim zorluğu, pahalılığın ağır yükü altında ezilirler. Kadınların etrafını saran bu duvarların yıkılması için önce onların üretici duruma getirilmesi gerekir. Bunun için «Çalışmak ayıptır, ev kadınlığı kadının yazgısıdır» diyen gerici düşüncelere karşı çıkarak!

- Kadınlara çalışma alanlarının yaratılması ve çalışma koşullarının düzenlenmesini,
- Pek çok kadının çalışma hayatına atılmasına engel olan çocukların bakımı için her iş yerinde kreş, emzirme odasının açılmasını,
- Kadınların genel ve mesleki eğitimden yeter derecede yararlanması için gerekli koşulların yaratılmasının sağlanmasını isteyelim. Bu uğurda derneğimizin mücadelesine hız verelim. Bu konuda ev kadınlarını seslerini duyurmaları için mücadeleye çağırıyoruz!.

PTT'li Kadın emekçiler insanca çalışma koşulları istiyor



Bu yazımızda, bizi başka kentlere ve memleketlere bir kaç dakika içinde ulaştırmak, hasretimizi gidermek için çırpınan, telefonlardaki aksaklıkların hıncını çoğu zaman onlardan aldığımız santral memurelerinin sorunlarından söz edeceğiz.

Her zaman kızdığımız, bazen hakaret ederek tele-

fonu suratlarına kapadığımız bu santral memurelerinin hangi koşullar altında çalıştıklarını gelin kendi ağızlarından dinleyelim.

«Bizler için çalışma süresi 5,5 saattir. Gerçekte ise, ne bayram vardır bizim için ne de tatil. Her ay bir hafta süren gece vardiyasının büyük bir kısmını ve tatil günleri mesaive savılır. Saat ücretimiz ise 7 TL'dir. Akşam 19'da başlayan gece vardiyasının bitiş saati yöneticilerin keyfine kalmıştır. Yatakhaneler akıl almaz bir durumdadır. Bazen pislik ve rutubet içindeki odalarda bir yatakta 3-4 kişi yattığımız olur. Çalışma koşullarımız

da son derece kötüdür. Yaşalara göre 3 kanalda çalışmamız gerekirken 6 kanala verilir bize. İş araçlarımızın çoğu arızalıdır. Sürekli elektrik kacaklarıyla karşı karşıya kalırız. Çalıştığımız yerler son derece gürültülüdür. Yüzlerce insanın birden konuştüğünü, sürekli ışıkların vandığını, söndüğünü, düdüğünün üstelik içinde bulunduğumuz alanın küçücük ve havasız olduğunu düşünün.

Belleği zayıflatıcı, vibratıcı üstelik en ağır baskı ve sömürünün uygulandığı bu işyerlerinde yaşamak için insan üstü bir caba harcamaktavız. Bircok santrallar-

da 100'ün üstünde kadın çalıştığı halde kreş ve emzirme odası olmadığı gibi devamlı açık olan bir revir bile yoktur. Yöneticilerin bizlere karşı davranışları ise insanlık dışı baskı ve zorbalıklarla doludur.

Bütün bu haksızlıklara karşı çıkmanın sonucu ise ya sürülmek ya da verilen cezalarla işten ayrılmaya zorlanmaktır.

Biz santral memureleri için bu çağ dışı çalışma koşullarından kurtulmanın tek yolu vardır: **MEMURLARIN GREVLİ TOPLU SÖZLEŞMEİ SENDİKAL HAKLARINI ALMAK İÇİN ÜLKEMİZDE VERMEKTE**

OLDUKLARI MÜCADELEYE AKTİF BİR BİÇİMDE KATILMAK.»

İKD olarak biz de PTT'de çalışan tüm emekçi kadınları,

- Her iş yerinde kreş, revir, emzirme odası gibi gerekli tesislerin açılması,
- İş ilişkilerinin yasalara uygun olarak düzenlenmesi,
- Çalışma koşullarının düzeltilmesi,
- Emekçi kadınların sağlığı için gerekli tüm tedbirlerin alınması,
- Yatakhane, yemek, kantin sorununun halledilmesi,
- Telefon idarelerindeki tüm haksızlıkların giderilmesi için mücadeleye çağırıyoruz.

BARIŞ GÜÇLERİNİN YENİ BİR ZAFERİ HELSİNKİ KONFERANSI

Geçtiğimiz ay içinde, 23-26 Eylül tarihleri arasında Helsinki'de Dünya Barış Konseyi tarafından bir konferans düzenlendi. 90'ı aşkın ülkeden 50'den fazla uluslararası örgüt'ün katıldığı bu uluslararası konferansta Silahlanma Yarışını Sona Erdirme, Silahsızlanma ve Detant için mücadele yolunda çeşitli öneriler görüşüldü ve dünya kamuoyu bir kez daha bu konularda daha aktif savaşım vermeye çağrıldı. Tüm dünyada milyonlarca insan tarafından imzalanan, ülkemizde derneğimizin imzaya açtığı ve Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonuna gönderdiği «Stokholm Barış Çağrısı» ları Birleşmiş Milletlere gönderildi.

Konferans sonunda, dünya halkları, yalnız silahlanma yarışını sona erdirmek değil, aynı zamanda da genel ve tam bir silahsızlanmaya doğru hızla ilerleyebilmek için güçlü bir yığın hareketinde birleşmeve çağrıldı.

Konferans: Tüm devlet ve ülkeleri:

— Nükleer silahlardan arınmış bölgelerin oluşturulması, nükleer ve yığınsal imha silahlarının yasaklanması,

— Silah sanayinin barışçıl amaçlara dönüştürülmesini,

— Ülke bütçelerindeki askersel harcamaların azaltılması ve bu harcamaların toplumsal sorunların çözümü ve geliştirmekte olan ülke halklarına yardım için kullanmasını,



— Tüm uluslararası sorunlarda barışçıl çözüm yollarının kullanımının kabulü ve zor kullanımını yasaklayan uluslararası anlaşmalar imzalanmasını,

— Dünyanın çeşitli bölgelerinin birlik ve askeri üslerden arınmış gerçek barış ve işbirliği bölgelerine dönüştürülmesi ve tüm askeri blokların kaldırılmasını,

— Sömürgeci ve faşist rejimlere silah satısını yasak-



lavan Birleşmiş Milletler kararlarının derhal uygulanmaya konulmasını, talep etti.

— Bu önerilerin ele alınacağı, Birleşmiş Milletler denetiminde bir Dünya Silahsızlanma Konferansı Toplanması acil bir gereksinim olduğunu vurguladı. Konferansta alınan tüm kararlar ve öneriler, dünyadaki tüm barıştan ve ilerlemeden yana güçler ve savaşım, savaş tehditinin ve silahlanma yarışının olumsuz sonuçlarını hem ana hem emekçi olarak derinden duyan biz kadınlar için son derece önemlidir. Kalıcı ve sürekli bir dünya barışının aktif savunucuları olarak bu kararların hayata geçirilmesine ve duyurulmasına çaba göstermeli İŞ YERİMİZDE MAHALLEMİZDE VE ÇEVREMİZDE STOCKHOLM ÇAĞRISINA İMZA TOPLAMAYA HIZ VERMELİYİZ.



ŞİLİ HALKI İLE

ULUSLARARASI
DAYANIŞMA

HORTANSIA BUSSI DE ALLENDE'NİN MEKTUBU

Çok sevgili arkadaşım,

Katil askeri cuntanın ülkemde yaptığı darbenin 3. yıl dönümünde yolladığınız dayanışma selâmları için size ve derneğimize teşekkür eder, ülkemdeki insanların samimi duygularını iletirim.

Şili halkı lehine yapılan bütün dayanışma gösterilerinin büyük anlamı ve gücü vardır.

Size ve İlerici Kadınlar Derneğine en candan selâmlarını yollarım.

México, 4 octubre 1976.

Mrs.
Seyda Talu,
President,
Progressive Women's Organization,
Emniyet Mah., Tashkent Sok 12/2
4. Levant
Istanbul, Turkey.

Muy estimado compañero:

Recibe de. y la organización que tan dignamente preside mis agradecimientos por el saludo solidario a la heroica causa del pueblo de mi patria con motivo del tercer aniversario del cruento golpe militar fascista. Todas las manifestaciones de solidaridad con el pueblo chileno tienen un gran significado y estímulos.

Me despido con los saludos más cordiales y el aprecio para Ud. y miembros de la Organización Progresista de Mujeres Turcas.

BREZİLYA MUCİZESİ DEDİKLERİ

Gazetemizde çeşitli ülke kadınlarını tanıtırken, kadınların durumunun yaşadıkları ülkenin toplumsal yapısı ile yakından ilişkili olduğunu görüyoruz. Bu sayımızda ele alacağımız Brezilya Kadınlarının durumu bu genel kuralın dışında değil. 12 Yıldan beri faşist bir yönetim altında idare edilen Brezilya pek çok Latin Amerika ülkesinin kaderini paylaşmaktadır. Ancak kıtanın en büyük ve doğal kaynakları en zengin ülkesi emperyalist güçlerce yıllardır dünya kamu oyununa üstelik faşist bir yönetim altında çok geliştiği ve kalkındığı şeklinde tanıtılmaya çalışılmıştır. Brezilya'nın bu sözde gelişimi «Brezilya Mucizesi» olarak sunulmuş ve çeşitli gelişmekte olan ülkelere örnek olarak gösterilmiştir.

Bugün Brezilya'da aralarında yüzlerce kadınının da bulunduğu çok sayıda politik tutuklu vardır. Bu ülkede insan hakları hiçe sayılmaktadır. Bunun yanı sıra tutuklu olmayan ama akıbetleri meçhul, arkalarında hiçbir iz bırakmadan kaybolan binlerce insan vardır. İşkence doğal sayılmaktadır.

AÇ COCUKLAR DİLENEN KADINLAR ...VE EZİLEN BİR HALK



BREZİLYALI KADINLAR BİR LOKMA EKMEK İÇİN DİLENMEK ZORUNDA KALİYORLAR

İnsan haklarının hiçe sayılması, demokratik hak ve özgürlüklerinin çiğnenmesinin yanı sıra Brezilya halkının yaşam koşulları son derece kötüdür. Söz gelişi 1-4 yaş ara-

sındaki çocuk ölümlerinin yarısı yetersiz beslenmeden ileri gelmektedir. Okula giden her 100 çocuğun 70'i yine aynı nedenle okulu bırakmaktadır. Devletin bakmakla yükümlü olduğu ama bakmadığı terk edilmiş çocuk sayısı 3,5 milyondur. Öte yandan uluslararası tekellerle içli dışlı faşist-militarist yönetim yalnız kendi halkına baskı değil, Latin Amerika ve dünya halklarına karşı saldırgan bir politika izleyerek emperyalizmin maşası olmaktadır. Ülke içinde atom bombası yapımını sağlayacak 8 nükleer santral satın almakta, böylelikle tüm Latin Amerika ülkelerini ve dünya barışını tehdit etmektedir. Brezilya Halkının ve çocuklarının durumu gün geçtikçe kötüleşirken faşist yönetim onların en temel gereksinimlerini bir yana bırakarak ülke zenginliğini uluslararası silah tekellerine peşkeş çekmektedir.

Bugün artık iyice açığa çıkan Brezilya mucizesinin, Brezilya halkı için değil gün geçtikçe daha çok kâr eden uluslararası tekeller ve emperyalizm için mucize olduğu ortaya çıkmaktadır.

DÜZELTME

Geçen sayımızda teknik bir hata sonucu «Memur Kadınların Sorunları» adlı yazının son bölümü çıkmamıştır. Ayrıca yazının 4 üncü paragrafının 4 üncü satırındaki «getirmektedir» sözü «getirmemektedir» şeklinde değiştirilecektir. Okuyucularımızdan özür dileriz.

Yazının sonu şöyle bitmektedir: ... Bu sorun çalışan memur kadın açısından henüz çözümlenebilmiş değildir. Ve zaten direnme hakkından yoksun bırakılmış memurlar özel olarak kadın memurlar örgütlenmedikçe bu yönde ciddi bir adım atılabileceği olanağı yoktur.

Bu nedenle, memur kadınların da, işçi kadınlar gibi demokratik hak ve özgürlükleri uğrunda güçlü bir savaşım vermeleri gerekmektedir. Çalışan kadının çocuğuna kreş isteme hakkı için verdiği ya da vereceği uğraş, kadının kurtuluşu savaşımının bir parçasıdır.

Kadın memurlar, kendi sorunlarını çözebilmek en doğal demokratik hak ve özgürlüklerini kazanabilmek için; başta diğer tüm demokratik güçlerle birleşmek ve genel demokrasi savaşımına aktif olarak katılmak durumundadırlar. Bu, memur kadınların güncel, ivedi görevidir. Ancak böylelikle, memur kadınlar başarılı olabilirler, olacaklardır.

"DGM KAPANDI ama mücadelemiz bitmedi,"

DGM'leri protesto eylemi sırasında kıyım uğrayan binlerce işçiden biri de Şişli şubemiz başkanı ve Elektromal Baş Temsilcisi Cevriye Elbir.

Sendikasında, işyerinde, ve derneğimizde herkes tarafından sevgi ve saygı ile Cevriye Abla diye çağrılan 40 yaşlarında yiğit bir kadın. İşten atıldığı için bir daha böyle eylemlere girmekten kaçınmak değil, mücadeleye daha bir sıkı, daha bir bağımlı sarılmanın gerektiği bilincinde bir kadın.

Kendisiyle İKD Şişli şubesinde bir röportaj yapmaya gittiğimizde bizi gülerken karşıladı. Sorduk:

— Cevriye Abla, direnişe katılan tüm işyerlerinde olduğu gibi sizin fabrikadan da başta temsilciler olmak üzere birçok kişi işten atıldı. Bu konuda bize söyleyeceklerin, nelerdir? Neler yapıyorsunuz? Nasıl geçiniyorsunuz? Tekrar güldü. «Hele bir oturun çocuklar» dedi. Biraz düşündü, sonra yüzünde kararlı bir ifadeyle konuşmaya başladı.

— Biliyorsunuz DGM'lerin yasalaşmasına karşı DİSK'in «taban ve söz ve karar şahıbidir» ilkesinden hareket ederek bütün işçiler 16 Eylül'de işlerini bıraktılar. DGM'ye karşı yalnız sözle değil, eylemle de karşı koydular. İşçi sınıfının ve demokrasiden yana olan tüm güçlerin bu bilinçli ve kararlı mücadelesi sonunda DGM yarasası çıkarılmadı.

Bu bize bazı şeyleri açıkça gösteriyor. Eğer işçi sınıfı ve yandaşları güç birliği yaparsa ne gerici-faşist karnası MC, ne parahabalı ne de onların işbirlikçisi Türk-



İş ileri demokratik bir düzenin gelmesini engelleyemeyecektir. Bunun yanında su da açıkça bir kez daha belirlendi ki kadınlar katılmaksızın hiçbir kitle eylemi başarıya ulaşamaz. Özellikle kadınların yoğun olduğu tekstil, tütün, gıda gibi sendikalarda direnişin başarıyla yürütülmesi bunun en açık delilidir. Kadınlarımız bundan önce olduğu ve bundan sonra da olacağı gibi bu mücadelede en ön safta yerlerini aldılar.

«Nasıl geçiniyorsunuz?» diye sordunuz. Bağlı bulunduğum sendika her ay brüt maaşının %50 sini net olarak veriyor, grevlerdeymiş gibi. Yetiyor mu diyeceksiniz. Çalışırken aldığım yetmiyordu ki, bu yetsin. Ama çocuklar, umutmayın ki faşizme karşı savaş veriyoruz. Elbette bir takım zorluklara göğüs gereceğiz. Üç bin arkadaşımız işten atıldı. Biz kadın erkek bu mücadelede keskin tavrımızı koymalı, kesin yerimizi almalıyız. Barış ve özgürlük yolundaki mücadelemize sınırsız sarılmalıyız.»

Böylece sürdü gitti konuşmamız. İnançlı olarak anlat-

tı durdu. Ve biz yürekten sevinerek gördük ki kadınlarımız gittikçe sorunlarına daha çok sarılıyorlar.

Müsaade istedik ve son olarak sorduk: «Bize son olarak söyleyeceğin, tüm kadınlara gazetemiz aracılığıyla iletmemizi istediğin bir şey var mı?»

«Var» dedi. «Kıyım uğrayan işçilere ve ailelerine yardım için Türkiye İş Bankası Merter subesi 183 No.lu hesapta DİSK Dayanışma Fonu açıldı. Bu fona tüm ilericilerin, tüm yurtseverlerin ve demokratların, analar, eşler ve bacıların, işçiden yana olan herkesin bir günlük yövmiyelerini vermeye çağırıyorum. İşverenlerin birbirleriyle dayanışma için 1 Milyarlık fon kurduğu şu günlerde işçi ve emekçi kardeşlerimizin maddi ve manevi dayanışması herşeyden önemlidir.»

Gültepe'de bir evin önündeyiz. Kapı aralıktı. Çekinecek itip girdik içeri. Yerde leğenin başına çömelmiş çamaşır yıkıyordu Sakine Bacı. Bizi görünce kalktı, buyur etti sıklıkla.

Kocasını Profilo olayları sırasında polise ateş etmek suçundan tutuklanmıştı. «Ziyaretimizin nedeni...» dedik, o yere kilim sermeye çalışıyordu. Küçük bir odaydı. Çoluk çocuk burada yatıp kalktıklarını, burada yediklerini ve konuklarını burada ağırladıklarını söylemesine gerek yoktu.

—«Kocamın silahı yoktu ki. Yalan söylüyorlar. Gülten babasını sayıkıyor. İlle de geceleri. Polis babamı götürdü, gelsin artık diyor da başka birşey demiyor.»

Zayıf, narin, incecik bir kız çocuğu. Gözleri zeytin gibi. Ablası Nurten ise, 9 yaşında. O daha bir sessizlikle karşılamış babasının gidişini. Henüz on aylık olan Ali Rıza ise herşeyden habersiz uyuyor karşımızdaki divanda. «Hasta» dedi annesi Ali Rıza'ya bakarak. «Bronşit oluyor. galiba. Devamlı ateşi var. Bir türlü nezlesini kesemedik.

Bir yığın ilaç yazdı doktor. Bir de balık yağı verdi küçüğe. Ama ben hepsine içiriyorum. Çok iyi beslenmesi süt, yumurta, et filan yemesi lâzımmış Ali Rıza'nın.

«Ev sahibi bu ay kirayı artıracakmış. Fakirlik rezililik, elde yok, avuçta yok!» dedi. Dayanamıyarak «kader değil ama» dedik. Fakirlik kader değil.



ELBİSTAN'DAN MEKTUP VAR

Birkaç sayıdır mektup köşemizi yayınlamıyoruz. Bizi yüreklendirici, çalışma hevesimizi yükseltici pek çok mektup alıyoruz. Ancak gazetemizde değişik konulara daha fazla yer vermek istediğimizden birbirine oldukça benzeyen mektuplarla sürekli yer işgal etmemek için yayınlamadık.

Gelen mektupların büyük çoğunluğu şehir merkezlerinden uzak yerlerden. Kimi derdini anlatıyor, çözüm yolu soruyor. Kimi de şube açmak için ne gibi çalışmalar yapması gerektiğini öğrenmek istiyor. Gücümüz yettiğince cevaplamaya, örgütlenmemizi geliştirmeye çalışıyoruz.

Aşağıda yayınlayacağımız mektup Kahraman Maraş'ın Elbistan'ından bir eczacı hanımdan geliyor. Yazdıkları ülkemizde kadınların okuma - yüksek öğrenim görme olanağına sahip olsa bile bazı yörelerde halâ nasıl aşağılandığını anlatması açısından önemli ve dikkat çekici.

«Ben 25 yaşında yeni çalışma hayatına girmiş Eczacı bir kızım. Halen, kadının sadece kaçan olmasından dolayı % 75 zarar gördüğü bir kasabada görev yapıyorum.»

En büyük isteğim, kendi çapımızda sesimizi duyurabilecek kadar bir kadın örgütü oluşturmak. Onlarında sorunları olduğunu, insan olduklarını çevreye anlatabilmek. Fakat bu konuda 2 aylık uğraşım boşa çıktı. Olumlu bir cevap alamadım kimseden. Benim mücadele ve enerjim ne kadar sürer bilmiyorum.

Karşımdakiler aciz insanlar. Beni bir şahsiyet olarak kabul etmekten korkuyorlar. Bunu istemiyorlar. Ben en önce bu konuda kadın olmaktan dolayı kaybediyorum. Sonra bulunduğum şehrin yerli ve tutucu bir ailesinin kızı olmaktan kaybediyorum. Her ilerci çabam engellenip-köstekleniyor. Yani, çevrem değerlendiremediği, hatta yok etmek için uğraştığı bir insan oldum. Toplum beni halâ saçımın şekli ve kıyafetimle değerlendiriyor. Tüm bunları yıkamadım. Burada başarılı olamayınca, kaçmayı düşünmekle de daha aciz duruma düşeceğime inanıyorum.

Sizin saygıdeğer çalışmalarınızı Ankara'da Çağdaş Sahne'de izleme ve öğrenme olanağını bulmuştum. Benim için çok yararlı oldu. Sizden ricam, bana yol gösterici olmanız. Ben nasıl yararlı bir insan olurum? Lütfen bana yardımcı olun. Kendi kendimi kazanayım ve çevrem yararlı olabileyim.»

Saygılarımla..
Ecz. Serpil ÖZSOY
Elbistan - K. MARAŞ

Yurtsever Öğretmenlere armağan : SÜRGÜN

Ülkemizde emekçi halkımızın uyanıp bilinçlenmesinden yana çaba harcayan öğretmenlerimizin sayısı pek çok. Onlar sadece çocuklara Alfabe öğretmekle kalmıyorlar. Halkı da eğitmeye, bildiklerini aktarmaya, çıkarlarını göstermeye çalışıyorlar. Bu ilercici-fedakâr uğraşları sürgünlerle ödüllendiriliyor. Yurtsever olmaları suç sayılıyor. Her yıl, hatta bazen yılda 2-3 kez bir iden başka bir ile sürülüyorlar.

«Bu kış-kıyamette eşya toplayıp kalkıp gitsek, 3 çocuk la yollarda hastalık sefillik katlanılmaz. Ben şimdilik çocuklarla burada kaldım. Muhsin'i nasıl olsa kısa bir süre sonra yine bir yere aktarırlar. O zaman düşünürüz yolculuğu bizde..»

İşte böyle kocasıyla göçebe hayatına dayanamayıp

gurbet çekenlere hasrete katılanlara bol bol rastlamak mümkün.

İlerici öğretmenleri, inançlarından ve o'nun gerektirdiği işlerden alkoymak için uygulanan en etkili yöntemlerden biri sürgün.

Kimi çocuğunun okulu başladığından yer değiştirmek istemiyor. Kimi taşınmaktan yerleşip - toplanmaktan bıkmış. Pek çoğu çocuklarının hastalanacağından endişede. Ayrılıyor yuvalar. Koca bir yana-kadın çocuklar bir yana. Parçalanmış aileler yoluyla yıldırım istiyorlar yiğit devrimci öğretmenleri. Vazgeçsin halkın yararına eğitim mücadelesinden, halkımızın bilinçlenmesi için uğraşı bıraksın istiyorlar.

«Beni Sinop'a eşimi Artvin'e yollamışlar. Bir an istifayı düşündüm. Ama onların istediği de oydu. Ben çocuklarla gittim Sinop'a. Ev

bulmak dert. Kimseyi tanımıyorum. Neyseki örgütümüz TÖB-DER var. Arkadaşlar yardım...»

Aldıkları yetersiz ücretle kıt-kanaat geçinmeye çalışan bu yurtsever fedakâr öğretmenlerimize ve eşlerine dünyayı dar edenlere karı-kocayı ayırıp evini, çocuğunu, sağlığını sorun yapanlara, kıyıp sürenlere öğretmenlerimizin cevapları açık. «YH MAK YOK, DOĞRU BİLDİĞİN YOLDA USANMADAN MÜCADELE...»

Çilekeş öğretmen eşleri de mücadelenin bir parçası olmuşlar. Başlarına gelenlerin sebebinin biliyorlar. Yakınıyorlar bu durumdan ama, onlar da daha bir bilen bilinçleniyorlar. «Kocam nereye giderse gitsin. Onunla gidemezsem de aklım gönlüm onunla. Çünkü davasına inanırım, DÜRÜST BİR MÜCADELE BU.»

DÜN CEPHEDE MERMİ TAŞIYAN FATMALARIN KIZLARI BUGÜN GREV ÇADIRINDA NÖBET TUTUYOR

1nci Emperyalist paylaşım savaşında Osmanlı Devleti de kendine düşen payı aldı.

Fransız, İngiliz, İtalyan, Amerikan ve Yunan sömürgecilerine Osmanlı ile gelenleri Anadolu topraklarını peşkeş çekiyordu. Bununla da kalmayıp kendi aralarında pay ediyorlardı ülkeyi. Oysa bu topraklar sahipsiz değildi. Yüzyıllardır üzerinde yaşayan, onu işleyen ve her şeyiyle bu topraklara bağlı olan insanlar vardı. Ve onları Anadolu. Canı gibi sevdiği topraklarını kolay teslim etmezdi düşmana.

Emperyalist güçlerin saldırısına uğrayan ülkemizin mücadeleciler, fakir insanları düşmandan yurdu kurtarmak için savaşıyordu.

En güçlü modern silahlara karşılık sapan, sopa, çifte ve baltasıyla...

Ađana,

Antep,

Urfa,

Maraş:

düşmüş dövüşüyordu...

Ve Samsun, Erzurum, Sivas ve Anadolu baştan başa bağımsızlığını istiyordu.

Ve kanlı bankerler pazarında

Memleketi Alman'a satanlar, yan gelip ölümler üzerinde yatanlar düştüler can kaygusuna ve kurtarmak için başlarını halkın gazabından karanlığa karşı basıp gittiler.

Bir yandan Fransız, İngiliz, İtalyan, Amerikan ve Yunan sömürgecilerine, bir yandan da kendi satılmışlarımızı karşı mücadele ediyorlardı.

Yaralıydı, yorgundu, fakirdi millet, en azılı düvelerle dövüşüyordu

fakat dövüşüyordu, köle olmamak için iki kat,

iki kat soyulmamak için.

Yurdun dört bucağından saldırdılar halkın üzerine. Bu saldırı hareketinde bütün ağalar, beyler, paşalar düşmanla birlik oldular. Ele geçirdikleri yerlere büyük zararlar verdiler.

Ve inekleri, koyunları, keçileri sürüp götürüp,

gellilerin ırzına geçip, çocukları öldürüp ve istiklal yakıp yaktıkça düşman.

dağa çıktı mavzerini, nacağını, çiftesini kapalı

ve çığ gibi çoğaldı çeteler.

Emperyalizme ve onun işbirlikçi uşaklarına karşı Anadolu'nun her tarafında yiğit kadınlarımız da erkeklerle omuz omuza çarpışıyor. Bir yandan savaşa katılıyor bir yandan da cephe- de savaşanlara atelyelerde mermi imal ediyorlardı. Yüzyıllarca her türlü eğitilden, öğrenimden yoksun bırakılmış emekçi kadınlarımız halkımızın kara gününde canlarını bile esirgemiyorlardı.

dört düvele teslim ettiler bizi, gözü kanlı dört düvele anadan doğma çiril çıplak ve kurumuştu ve kan içindeydi memelerimiz.

Buna karşılık İstanbul'da hanımlar, beyler, paşalar Tarabya'da, Ada'da, kulüpde Ren şaraplarını su gibi akıtarak «Amerikanın emri altına girelim» diye direliyorlardı.

Akıllı, umutlu, sabırlı deli gönülüm, ya İSTİKLAL, ya ölüm! dedi ve emperyalist saldırganları yiğit mücadelesiyle ülkeden attı.

1923 de Cumhuriyet geldi. Ve düşmanla işbirliği eden padişahdan, sultan- dan kurtuldu güzel yurdumuz.

ve kadınlar, bizim kadınlarımız: korkunç ve mübarek elleri,

ince, küçük çeneleri, kocaman gözleriyle anamız, avradımız, yarımız

ve sanki hiç yaşamamış gibi ölen ve soframızdaki yer

öküzümüzden sonra gelen ve dağlara kaçırıp uğrunda hapis yattığımız

ve ekimde, tütünde, odunda ve pazardaki

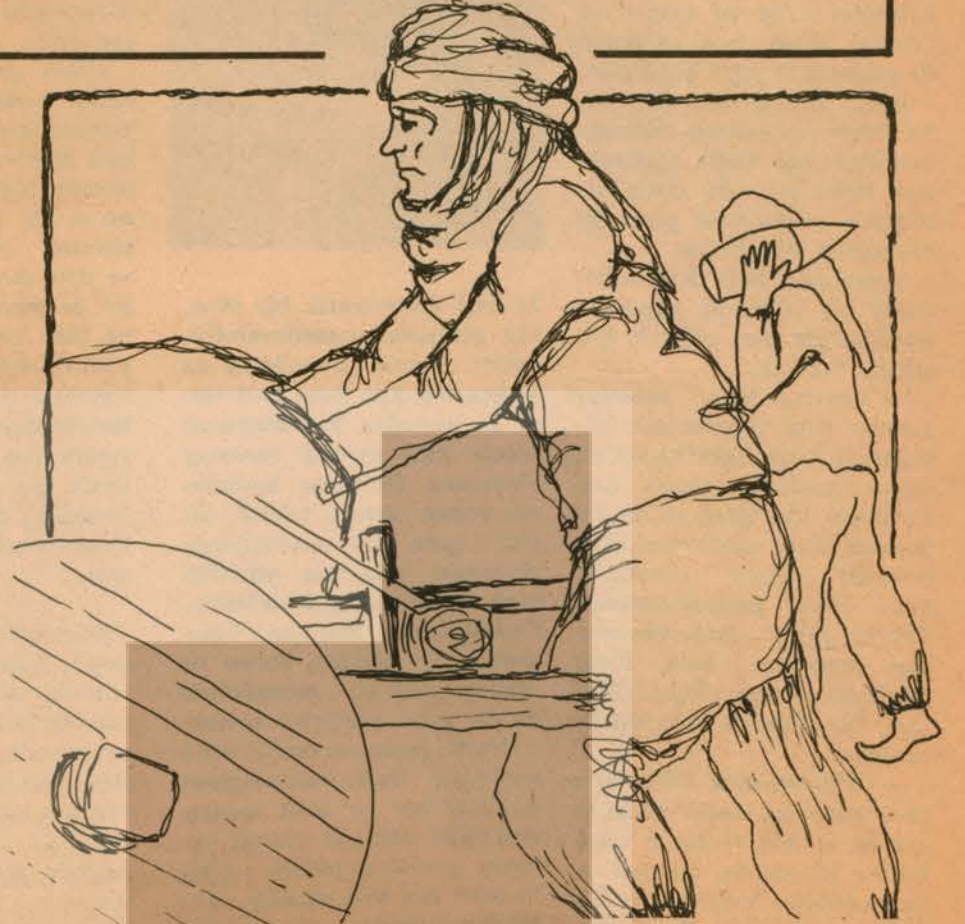
ve karasapana koşulan ve ağullarda

ışıkta yere sepli bıçakların oynak, ağır kalçaları ve zilleriyle bizim olan kadınlar, bizim kadınlarımız.

Bu gün Cumhuriyetin kurulmasından 53 sene gibi uzun bir zaman geçmesine rağmen hatâ ülkemizde her beş kadından üçü okuma yazma bilmiyor. Dünyadan habersiz, karanlıklar içinde yaşıyor. Bir yandan ülkemizin kaynaklarını sömürmeye harcayanlar, kadınları eğitimsiz bırakıyorlar, öte yandan eğitimsizliklerini elleri sürerek onları en ağır ve vasıfsız işlerde çalıştırıyorlar. En düşük ücretleri kadınlara ödüyorlar. Sendikalaşma fırsatı vermeden katıyorlar sömürülenler kervanına. Analığı toplumsal bir görev değil suç sayıyorlar. Ve ceza olarak da işsizliğe mahkûm ediyorlar.

Ama bu karamsar tablo karartamaz gözümüzün ışığını. O ışık ki birleştiğinde kör edecektir bizleri sömürülenleri. Emekçilerin mücadelesi dünyanın her yerinde birbirine selâm verip yükselirken ülkemizde de her gün iki kat sömürülen kadınlarımızı da yanına alıp yükseltecektir. İnsanlığın kurtuluşundan ayrı düşünemeyiz kadınlarımızın kurtuluşunu.

Barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme kavgamız yükseldikçe bütün sömürülenler gibi sömürü altında iki kat olmuş belleri doğrulacaktır kadınlarımızın da.



EMEKÇİ KADINLARIMIZ BAĞIMSIZLIK, BARİŞ DEMOKRASİ VE TOPLUMSAL İLERLEME İÇİN ERKEKLERLE OMUZ OMUZA YILMADAN MÜCADELE EDİYOR.

"GÖNLÜMÜZ KUVVETLİ, GÖNLÜMÜZ TEMİZ TÜKENMEZ YOLLARI TÜKETİRİZ BİZ NE SARAY, NE HAMAM, NE HAN İSTERİZ, AMA... ÇOCUKLARIMIZA YAŞANASI BİR DÜNYA BIRAKMAYA KARARLIYIZ"



KARTAL ŞUBEMİZ KREŞ AÇIYOR

Bundan bir yıl önce derneğimiz tarafından başlatılmış bulunan kreş kampanyamız tüm şubelerimizde başarıyla sürdürülmektedir. Geçtiğimiz günlerde Kartal Şubemiz Belediyeyle ortak bir kreş kurulması için çalışmalarına başlamıştır.

Daha önce sadece dispanser olarak düşünülen plan dispanser ve kreş şeklinde gerçekleştirilmiştir.

400.000 TL. yardım yapan emekli hakim Celal Yüksel,

kreşin tüm personelini temin edecek olan İKD ve Belediyenin ortak çalışmaları sonun da 65 çocuğa hizmet götüreceği olan kreşin temeli törenle atıldı.

Törende, İKD'den Azize Sezer, Belediye Başkanı M. Ali Sezer ve Emekli Hakim Celal Yüksel birer konuşma yapmışlardır. Törenden sonra Belediyede bir basın toplantısı yapan İKD bölgedeki çalışmalar hakkında bilgi vermiştir.

EMEKÇİ KADINLARIMIZ KREŞ VE EMZİRME ODASI AÇMAYAN İŞVERENLER ALEYHİNDE HIZLA DAVA AÇIYORLAR

Bilindiği gibi İKD Kreş Kampanyası dolayısıyla yurt çapında yüzbinlerce bildiri dağıtarak emekçi kadınlarımızı kreş haklarını almak için yasa ve tüzükleri çiğneyen işverenleri mahkemeye vermeve çağırılmıştı.

İKD'nin çağırısına kulak veren Ankara ODTÜ'deki emekçi kadınlar ve İstanbul'da özellikle Tekstil işyerlerinde çalışan işçi kadınlar dava açmaya başlamıştır. 100-300 Kadın işçinin bulunduğu işyerlerinde çalışan veya çalışmış bulunan tüm kadın emekçiler İKD Şubelerine baş vurarak konuyla ilgili bilgi ve yardımı alabilirler.

BAŞYAZIDAN DEVAM

KADINLARIMIZ

bu Kurtuluş Savaşı dünyada verilen ilk ulusal kurtuluş savaşıydı.

Anadolu halkı kadın-erkek, emperyalizme karşı savaş verirken bir avuç parababası Adalarda, Modalarda sefa sürüyor, düşman askerlerine partiler veriyorlardı. Batılılaşmak çabasında olan kadınlar ise İngiliz zabıtlarıyla nasıl dans edileceğini öğrenmek için dans dersleri alıyorlardı. Eh (!) kolay değildi tabii batılılaşmak.

Evet (!) yeni zenginlerimizin karıları dans öğrenmeye çalışırken Anadolu kadınları cepheye giden erkeklerin yerine atölye, fabrika ve devlet dairelerinde görev almaya koşuyordu. Ya köylü kadınlarımız: En ilkel koşullarda tarlalarını ekiyor, halkın gıdasını temin etmeye uğraşıyorlar, erkeklerinin yokluğunu hissettirmemeye çalışıyorlardı. Yalnız cephe gerisinde değildi Anadolu kadınının savaşı. Birçok kadını silah elde erkekleriyle omuz omuza ulusal kurtuluşumuz için cepheye savaşıyordu. Cepheye savaşıyor, cepheye silah taşıyan, silah taşımak için kağıt arabasında öküzün yerine geçen kadınlarımız erkeklerle omuz omuza savaşarak ülkenin kurtuluşuna büyük katkılarda bulunmuşlardı.

Yine Kurtuluş savaşı sırasında bazı aydın ve ilerici kadınlar, kadın hakları için çaba sarfediyorlardı. Bunlar eşit işe eşit ücret, 8 saatlik işgünü, kadınların ağır işlerde çalıştırılmaması, çalışma hayatı ile analığın bağdaştırılması gibi sorunları dile getiriyor, bu uğurda devlet kurumlarını göreve çağırıyorlardı.

İşte bu yiğit kadınların savaşlarının ışığı altında biz de tüm emekçi kadınlarımızı:

- Eşit işe eşit ücret için,
 - Analığın toplumsal bir işlev sayılması için,
 - Eğitimde, iş bulmada, mevkilendirmede fırsat eşitliğinin sağlanması için,
 - Yasal eşitliğin yaşanır bir eşitlik olması ve kadınları küçültücü yasa maddelerinin düzeltilmesi için,
 - Kadınların toplumsal yaşamın her alanına daha aktif olarak katılmaları ,yurt ve dünya sorunlarına daha çok katkıda bulunmaları için,
 - Pahalılığa, işsizliğe, savaşa, emperyalizme, faşizme ve gericiğe karşı barışın, demokrasi'nin ve bağımsızlığın bilinçli savunucuları olmaları için,
- Dayanışarak örgütlü mücadele vermeye çağırıyoruz.

ANA-ÇOCUK VE KADIN SAĞLIĞI ÜZERİNE SOHBET

kızamık ~ kızamıkçık



Bu sayımızda size kış ve bahar aylarında görülen ve salgınlar yapan bulaşıcı çocuk hastalıklarından söz edeceğiz. Kolayca atlatılabilecek olan bu hastalıklar annelerin eğitim eksikliği ve bakımsızlık yüzünden tehlikeli bir hal alabilir.

KIZAMIK

Çok bulaşıcıdır. Sağlam çocuk, hasta çocuğun burun akıntısı, göz salgısı, ve tükürüğüyle temas ederse ya da hasta çocuğun bu salgılara bulaşmış elbiselerini, oyuncaklarını ellerse kızamık mikrobunu kapar. 10 gün içinde ateşi yükselir, öksürmeğe başlar, nezle olur ve genel bir kırıklık duyar. Birkaç gün sonra yüzünden başlayarak tüm vücuduna yayılan pembe kırmızı leke kabarcıklar ve dökümler oluşur. Bu dökümler 10 gün kadar sonra pul pul olarak kaybolur. Kızamık çoğu tehlikesizce atlatılır; ancak çocuklarımızı hastalıkları sırasında iyi dinlendirmesek, iyi beslemesek, üşütürsek tehlikeli sonuçlar da doğurabilir. Bunlar arasında kulak iltihabını, zatüreyi ve beyin iltihabını sayabiliriz.

KIZAMIKÇIK

Kızamığa göre daha az bulaşıcı bir hastalıktır. Bulaşma yolu yine tükürük, burun akıntısı ve bunlarla bulaşmış eşyalardır. 2-3 hafta sonra çocuk hafif ateşlenir ve kırıklık hisse-

der. Başın arkasındaki ve boyundaki bezeler şişer. Kızamığın aksine dökümler çabucak ortaya çıkar; bazan çocukta ne ateş ne de kırıklık yokken doğrudan dökümlerin çıktığı da olur. Bunların kızamıktakilerden farkı, daha açık renk olmaları ve büyük olmamalarıdır. Kızamıkta, ağzın içinde beyaz lekeler gördüğümüz halde kızamık çıktıkça ağız içi temizdir.

Kızamıkçık hafif bir hastalıktır; ancak gebeliğin ilk 3 ayında kızamıkçığa yakalanan annenin çocuğu sağlık sız ve anormal doğabilir. Bu çocuklar doğduklarında kör, sağır delik kalpli ya da geri zekâli olabilirler. Bundan dolayı gebe kadınların kızamıkçık geçiren çocuklardan uzak durmaları son derece önemlidir.

Bunların yanında da 4. ve 6. hastalık denen iki hastalık vardır ki anneler bu hastalıkları çoğu kızamık zanneder. 4. hastalığın bir özelliği yanaklarda kelebek kanadı şeklinde kızarıklık olmasıdır. 6. hastalığın özelliği ise birden yüksek ateşle başlaması birkaç gün içinde ateş düştükten sonra vücutta dökümlerin ortaya çıkmasıdır. Bu iki hastalık da hafif hastalıklardır.

TEDAVİ

Kızamıkçığa yakalanmış çocuğumuzun iyi dinlenmesine ve üşütmesime çok dikkat etmeliyiz. Onu iyi beslemeliyiz; ancak ağır besinler vermekten kaçınmalıyız. Ateşini düşürmek için aspirin verebiliriz. Zayıf düşmüş bünyesi çabucak başka hastalıkları kapabildiğinden ona koruyucu olarak antibiotik verebiliriz. Kızamıkçık ve diğer iki hastalık çok hafif olduklarından dinlenme ve üşütmeden başka yapılacak pek birşey yoktur.

KORUNMA YOLLARI

Kızamıktan korunmak için aşı yapılmalıdır. Aşılardan çocuk bu hastalığı geçirmediği sağlığı bir yaşam sürer. Hasta kişiyle ilişkiden sonra yapılan koruyucu serum da hastalığın hafif geçmesini sağlar.

ULUSLARARASI DÜNYA GENÇLİK HAFTASI ÜLKEMİZDE İLK DEFA KUTLANIYOR

Her yıl 10-17 Kasım tarihleri arasında, bir çok ülkede yüzbinlerce gençle katılımıyla kutlanan Uluslararası Dünya Gençlik Haftasında, gençliğin uluslararası dayanışması pekiştirilmekte, faşizme karşı dövüşen ve ulusal kurtuluş savaşı veren ülke gençleriyle dayanışma sağlanmakta ve gençlik sorunları tartışılmaktadır.

ATKF GENEL KURULU TOPLANIYOR

Avrupa Türkiyeli Kadınlar Federasyonu (ATKF) ilk olağan genel kurulunu 6 Kasım 1976'da Almanya'nın Gelsenkirchen kentinde yapacaktır. Almanya, Fransa, İngiltere ve Hollandadaki Türkiyeli kadınları bünyesinde toplama amaçlı olan ATKF, bu ülkelerdeki derneklerin birleşmesiyle bir federasyon haline gelmiştir.



'KREŞ, KONULU AÇIK OTURUM 13 KASIM'da

İlerici Kadınlar Derneği Adına Sahibi: BERİA ONGER •
Yazı İşleri Müdürü: ZUHAL MERİÇ • Yazışma Adresi: Fevzi Paşa Cad. 53/4 Fatih-İSTANBUL • Genel Merkez Adresi: Gümüşsuyu Mah. Mete Cad. 26/2 Taksim-İSTANBUL
Fiyatı: 200 Kuruş • Yurt Dışı Abone: 50 TL. • Yurt İçi Abone: 24 TL. • Son baskı tarihi:

duyuru

Derneğimizin genel merkezi yeni yerine taşınmıştır.
Adres: GÜMÜŞSUYU MAHALLESİ METE CADDESİ 26/2 Taksim - İst.

Derneğimiz 13 Kasım 1976'da «EMEKÇİ KADINLARIN KREŞ SORUNU» konulu bir açık oturum düzenlemiştir. Çağaloğlunda, İstanbul Tabibler Odası'nda saat 15'de yapılacak açık oturuma çeşitli kuruluşların temsilcileri konuşmacı olarak katılacaklardır.